

Mötesplats för mission - strategi för Svenska missionsrådet 2025-2028

Detta är en revidering av den strategi för Svenska missionsrådet (SMR) som beslutades av medlemsorganisationerna på SMR:s årsmöte 19 maj 2021 för perioden 2022 till 2026.

Texten är skriven i vi-form för att markera att strategin ägs av hela SMR-nätverket. Inom detta vi har styrelsen, medlemsorganisationerna och kansliet olika roller. Den reviderade strategin presenterades för beslut vid SMR:s årsmöte den 21 maj 2025 och är styrande för de verksamhetsplaner och ansökningar som kansliet utformar under perioden till och med 2028.

Strategin har fyra delar. Del 1 beskriver vad vårt uppdrag är och centrala utgångspunkter för vad vi vill se förändras i världen på en övergripande nivå. Del 2 beskriver de strategiska roller vi som organisation har och de förflyttningar som vi vill göra under perioden. Del 3 beskriver två tematiska områden som vi kommer att prioritera i vår verksamhet under perioden. Del 4 beskriver hur vi integrerar uppföljning och lärande under perioden.

1. Våra utgångspunkter

Vår vision

Vår vision är att Guds rike gestaltas i världen. Detta innebär en värld befriad från fattigdom och förtryckande strukturer, där människor kan påverka sin egen situation och där Guds skapelse förvaltas med ansvar inför kommande generationer.

Vårt motto är *Tro på en bättre värld*. Med det menar vi att vi tror att Gud har en god plan med vår värld och att vi får vara med i Guds mission för alla människors upprättelse och samhörighet med varandra och vår jord. Guds kärlek är drivkraften i vårt arbete för en rättvis, fredlig och hållbar värld där de mänskliga rättigheterna respekteras. Detta ger oss hopp om att en bättre värld är möjlig: att vi, enskilt och tillsammans, kan bidra till den förändring och utveckling vi vill se i världen.

Vår identitet och vårt uppdrag

I över 100 år har Svenska missionsrådet (SMR) varit ett ledande ekumeniskt forum för att *tydliggöra Guds mission i världen genom vittnesbörd, tjänst och gemenskap utifrån en helhetssyn i ett globalt perspektiv*¹. Denna helhetssyn på mission² innebär att i ord och handling tjäna människor bortom etniska, kulturella och konfessionella gränser. Vi gör det genom ett rättighetsbaserat internationellt utvecklingssamarbete,

¹ Stadgar för Svenska missionsrådet §1.

² Denna helhetssyn kallar vi ibland för *holistisk mission*

påverkansarbete och teologisk reflektion, församlingsutveckling och evangelisation samt ömsesidigt lärande och globala relationer³.

I det svenska civilsamhället är SMR idag en bred plattform för samarbete och samtal om detta holistiska uppdrag mellan kyrkor, missionsorganisationer och utvecklingsorganisationer på kristen grund⁴. Vi har ett omfattande nätverk genom våra idag 29 medlemsorganisationer och deras samarbetspartner, som verkar i över 50 länder. På detta sätt spelar vi en viktig roll som mötesplats för en mångfald av aktörer som vill dela erfarenheter och lära av varandra.

Vår identitet och vårt uppdrag präglas också av att vi är en trosbaserad civilsamhällesorganisation. Därför har vi två särskilda uppgifter: att bidra till ökad kunskap om religionens roll i samhället och att arbeta för alla människors religions- och övertygelsefrihet.

Vår syn på förändring och utveckling i en komplex omvärld

Vi ser många trender som påverkar förutsättningarna för vårt uppdrag, både på global nivå och i enskilda länder och lokala sammanhang. Många aktuella kriser och faktorer på struktur- och systemnivå hindrar social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling, och håller kvar människor i fattigdom⁵. Samtidigt finns det också motrörelser som ger hopp om den värld vi vill se.

Tio trender i vår omvärld

I en framåtblickande omvärldsanalys identifierar vi tio viktiga trender som vi tror kommer att påverka vår verksamhet och våra mål under strategiperioden 22 maj 2025 – 31 december 2028:

1. Svårförutsägbara chocker som krig, finanskriser och pandemier riskerar tillsammans med den ökande resurs- och maktkoncentrationen i världen att orsaka systemkollaps på nationell, regional och global nivå.
2. Sex av de nio planetära gränserna är redan överskridna. Förändringarna inom klimat och biologisk mångfald leder till allt större katastrofer, förstörda ekosystem och att människor får svårt att försörja sig.
3. De mänskliga rättigheterna kränks i ökande omfattning och det demokratiska utrymmet i världen krymper, vilket leder till försämrade förutsättningar för civilsamhället i stort och för enskilda människor.
4. Den statliga finansieringen av biståndet på global nivå minskar drastiskt, och biståndets principer, målsättning och former utmanas.
5. Den regelbaserade världsordningen är hotad när flera länder väljer att ställa sig utanför överenskomna gemensamma strukturer såsom olika FN-samarbeten. Ett större fokus på militär upprustning tar resurser från det långsiktiga arbetet att säkerställa fred och hållbarhet, genom solidaritet och samarbete.

³ Svenska missionsrådets värdegrund (2015)

⁴ Vår kristna grund utgår från den tro och övertygelse som vi delar med kristna i alla tider om Jesus Kristus som Herre och Frälsare, om en treenig Gud – Fader, Son och Ande – och om världen som Guds skapelse. Vårt uppdrag är att förkunna och gestalta de goda nyheterna om Guds rike. Se vidare *Stadgar för Svenska missionsrådet* §1.

⁵ I denna strategi använder vi den vedertagna definitionen av hållbar utveckling som inkluderar tre dimensioner: social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Den är också grunden för Agenda 2030.

6. Framväxten av nya sociala rörelser, inte minst ungdomsrörelser, har potential vad gäller engagemang och mobilisering. Dessa rörelser följer inte alltid samma modeller för organisering som tidigare rörelser gjort. De informella aktörerna blir fler vilket kräver nya former av stöd för att möta ekonomiska och politiska hinder.
7. Religion fortsätter att spela stor roll i olika politiska skeenden. När det demokratiska utrymmet minskar under alltmer auktoritära regimer, ökar religiösa aktörers inflytande i relation till övriga civilsamhällesaktörer. Religion och religiösa aktörer bidrar också till engagemang för exempelvis social rättvisa och hållbar klimatpolitik.
8. En förskjutning pågår från globala nord till globala syd när det gäller både antal medlemmar och initiativkraft inom kristenheten. Det finns en tendens att kyrkor i globala syd väljer en teologiskt mer konservativ hållning än mer liberala kyrkor i nord, vilket har lett till spänningar och till och med splittring inom kyrkofamiljer. Pentekostala kyrkor, vilka ofta står utanför formellt ekumeniskt samarbete, står för en stor del av tillväxten bland världens kristna.
9. Utrymmet för religionsfrihet minskar i världen, ibland som en konsekvens av religionens politisering. Kristna minoriteter är hårt drabbade av detta.
10. Den ökande digitaliseringen, inte minst den snabba utvecklingen av artificiell intelligens, skapar nya möjligheter och risker.

Religiös läskunnighet är en nyckel

Som trobaserad aktör menar vi att tro är en central faktor för att förstå och förklara hur förändring sker. Religion, värderingar och normer spelar roll för alla som är engagerade i internationellt arbete – oavsett bakgrund, livsåskådning eller trosuppfattning. Det vi kallar för *religiös läskunnighet* är ett brett begrepp och en förmåga som alla behöver för att navigera i olika sociala, kulturella, ekonomiska, religiösa och politiska kontexter.

Med religiös läskunnighet kan vi och andra aktörer verka på ett effektivt sätt i vår föränderliga värld. Vi menar att det är särskilt relevant i relation till de aktuella samhällstrender som vi identifierat i vår omvärldsanalys. Religiös läskunnighet behövs när vi arbetar för att *ingen ska lämnas utanför* – mottot som sammanfattar Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Förändring sker genom ett pluralistiskt civilsamhälle

Vi ser ett starkt och pluralistiskt civilsamhälle som den främsta ingången i förändringsarbete. Vi är själva en civilsamhällesplattform som ser samverkan mellan olika aktörer som en viktig förutsättning för samhällsförändring. SMR-nätverket stödjer förändringsaktörer som verkar på olika sätt i civilsamhället på lokal, nationell, regional och global nivå. Det är ungdomsrörelser, barnrättsorganisationer, kvinnonätverk, kyrkor och trossamfund, miljöorganisationer, freds- och MR-organisationer. Det är aktörer som arbetar med både humanitära insatser och långsiktig utveckling. Det är bibelsällskap, interreligiösa nätverk, sociala rörelser, akademiska aktörer och många fler. Vi menar att det är genom denna mångfald av aktörer som demokratiska och hållbara samhällen kan utvecklas.

Vi stöttar civilsamhällesaktörer i deras egen rätt, eftersom de är katalysatorer för förändring, både för rättighetsinnehavare på individnivå och på struktur- och systemnivå. När människor går samman och organiserar sig, kan de tala med en

gemensam röst. Tillsammans ökar deras möjlighet att utkräva sina rättigheter av dem som har juridisk och moralisk skyldighet att garantera dessa rättigheter – oavsett om det gäller stater, företag eller andra aktörer. Samarbeten, nätverkande och breda plattformar för samverkan med andra aktörer stärker ytterligare dessa förutsättningar. Mobilisering och organisering är alltså en central del i ett effektivt rättighetsbaserat arbete⁶.

En strategi med beredskap för förändrade förutsättningar

De aktuella trenderna som vi har identifierat påverkar på gott och ont förutsättningarna för förändringsaktörer inom civilsamhället. Därför kommer vi att göra återkommande omvärldsanalyser, inklusive risk- och möjlighetsanalyser, som kan komma att påverka genomförandet av denna strategi. Här blir det avgörande att medlemsorganisationerna deltar aktivt i mötesplatser, arbetsgrupper och *communities of practice*, så att vi kan dra på nätverkets samlade kompetens och information. På så sätt kan vi fortsätta att vara relevanta och effektiva i vår verksamhet och i våra arbetssätt, trots att förutsättningarna kommer att förändras under perioden och att kansliets resurser minskar.

Tre roller och två tematiska områden

Nedan presenterar vi vad vi mer konkret vill se förändras utifrån vår vision, identitet, uppdrag och omvärld. Vi presenterar även de strategiska vägval vi gör och hur vi ska arbeta med strategin i praktiken.

Vi har valt att tydliggöra detta i tre strategiska roller och två prioriterade tematiska områden som kan beskrivas genom följande bild:

Rollerna beskriver SMR:s organisatoriska mervärde och de förflyttningar som vi som organisation vill göra under perioden. De tematiska områdena är utformade utifrån två breda teman som är särskilt relevanta under perioden och där vi har ett tydligt mervärde i relation till våra huvudsakliga intressenter: medlemsorganisationernas samarbetspartner, samt beslutsfattare och tjänstepersoner. Rollerna förstärker den förändring vi vill se i vår verksamhet genom de tematiska områdenas genomförande. Rollerna och de tematiska områdena behöver samspela med varandra för att uppnå synergier, engagemang och måluppfyllnad på alla nivåer. Det som görs inom de tre rollerna har dock inte alltid en tydlig koppling till något av de tematiska områdena, eftersom rollerna är bredare.

En förutsättning för både rollerna och de tematiska områdena är att SMR som organisation präglas av hållbarhet, lärande och stabil finansiering. Därtill behövs ett kansli som är en attraktiv arbetsplats med resurser, effektiva arbetssätt och medarbetare med rätt kompetens för att tillsammans med medlemsorganisationerna genomföra strategin.

⁶ Svenska missionsrådets utvecklingssyn och förändringsteori (2021, rev 2025)

2. Våra strategiska roller

Organisationsmål

Under perioden är Svenska missionsrådet en vital, öppen och trygg mötesplats för samtal och samarbete om mission, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. De olika medlemsorganisationernas behov och erfarenheter tas tillvara och kan berika varandras verksamhet och därmed stärka det gemensamma uppdraget att vara en del av Guds mission i ord och handling. Svenska missionsrådet är också en offentlig röst som bidrar till att tro och religiösa aktörers roll i utvecklingssamarbetet får genomslag.

Mångfald och helhetssyn

Svenska missionsrådet rymmer en stor ekumenisk bredd och en mångfald av olika organisationer. Det är ett mervärde som vi vill utveckla under perioden. I denna mångfald samlas vi kring en gemensam helhetssyn att mission handlar om att i ord och handling tjäna vår värld⁷ – det vi ibland kallar holistisk mission. Samtidigt finns det bland oss många olika perspektiv på vad uppdraget innebär och hur mission kan levas ut och utformas i praktiken. Som nätverk vill vi därför höja ambitionsnivån i vår roll som mötesplats för samtal och lärande om vad mission i ett helhetsperspektiv innebär, vilket också inkluderar mänskliga rättigheter och de globala målen i Agenda 2030.

Svenska missionsrådets verksamhet under perioden utgår från tre strategiska roller:

1. Plattform för samarbete kring mission
2. Aktör för effektivt och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete
3. Offentlig röst

Plattform för samarbete kring mission

Organisationsmål för rollen Plattform för samarbete kring mission

Under perioden är Svenska missionsrådet en plattform för samarbete kring mission, där medlemsorganisationer och deras samarbetspartner söker nya former och områden för samarbete, där gemensamt lärande och utbyte av erfarenheter främjar gemensamma mål.

Nya former för samtal och samarbete

Vi vill tydligare ta tillvara och värdera samtliga medlemsorganisationers styrkor, behov och erfarenheter. Genom att utveckla nya former för att mötas, dela erfarenheter och stärka kommunikationen inom nätverket, kan vi hjälpa varandra i det gemensamma uppdraget, till exempel i frågor som rör organisationsutveckling, ledarskap och tro.

Under perioden vill SMR:s medlemsorganisationer utveckla nätverkets potential, till exempel genom att ta initiativ till och delta i arbetsgrupper för frågor av gemensamt intresse. Dessa arbetsgrupper eller *communities of practice* kan exempelvis handla om

⁷ Samverkan sker för att tydliggöra Guds mission i världen genom vittnesbörd, tjänst och gemenskap utifrån en helhetssyn i ett globalt perspektiv. SMR:s stadgar §1.

utsänd personal, barn- och ungdomsfrågor, missionens praktik eller olika geografiska kontexter.

Stärkt tvåspråkighet mellan Guds mission och Agenda 2030

Vi vill fortsätta att utveckla vår verksamhet och kommunikation utifrån mottot *Tro på en bättre värld*⁸. Det innebär att tro är en kraft i och för mission, för mänskliga rättigheter och för en hållbar utveckling. Vi vill särskilt stärka *tvaspråkigheten* för att förklara hur Guds mission och Agenda 2030 hör ihop, och hur ett teologiskt eller trosbaserat språk relaterar till rättighetsbaserad biståndsterminologi. Detta vill vi göra internt inom vårt nätverk, men också bland aktörer utanför vårt nätverk.

Till tvåspråkigheten hör också beredskap att hantera spänningar som uppstår mellan dessa olika språk. Som nätverk strävar vi efter att vara en mötesplats där vi i trygga samtal får dela viktiga frågor som kanske skaver, gärna utifrån den receptiva ekumenikens metoder⁹.

Samarbeten och nätverkande

För att fortsätta att vara ett ledande ekumeniskt forum med missionsperspektivet i centrum vill vi upprätthålla samarbetet med Sveriges kristna råd och andra relevanta ekumeniska nätverk i Sverige och internationellt¹⁰. Vi behöver lära av varandra och teologiskt bearbeta frågor som rör mission, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling i ett globalt perspektiv. Vi bejakar också öppenhet för och samarbeten med olika typer av partner i världen, till exempel organisationer med annan religiös identitet. Enskilda medlemsorganisationers och kansliets kompetens inom religiös läskunnighet och religions- och övertygelsefrihet är en viktig tillgång i dessa samarbeten.

SMR:s kansli har under lång tid utvecklat en särskild kompetens i frågor om religiös läskunnighet och religions- och övertygelsefrihet. SMR har därmed som nätverk kunnat spela en viktig roll i den svenska bistandsdebatten, där vi tillsammans med andra organisationer och nätverk bevakar Sveriges utvecklingspolitik med särskilt fokus på Agenda 2030, biståndets ramar och civilsamhällets demokratiska utrymme¹¹.

I relation till beslutsfattare, tjänstepersoner och politiska företrädare från både regering och opposition vill vi vara en trovärdig dialogpartner, både som enskilda organisationer och i nätverk med varandra och andra. Att arbeta i och genom nätverk är en viktig metod för oss. Kansliet kommer i mån av tid och resurser att delta aktivt i olika nätverk på både nationell och internationell nivå, inte minst för att bidra till målen för de tematiska områdena¹².

⁸ På engelska använder vi namnet *SMC – Faith in Development*

⁹ Den receptiva ekumeniken är ett sätt att föra konstruktiva ekumeniska samtal, som får oss att reflektera över vad vi kan lära av andra kyrkotraditioner än den egna, för att på så sätt fördjupa förståelsen, också av vår egen tradition.

¹⁰ Viktiga nätverk på internationell nivå är bland annat Kyrkornas världsråd, World Evangelical Alliance, Micah Global och SMR:s nordiska systerorganisationer

¹¹ I denna roll är CONCORD Sverige och Generalsekreterarnätverket de viktigaste nätverken under perioden.

¹² Strategiska nätverk på Sverige-nivå är: Kunskapsforum för religion och utveckling; Svenska nätverket för humanitära aktörer (SNHA) och Resiliensnätverket. Viktiga nätverk på internationell nivå är: Global Network of Civil Society Organisations for Disaster Reduction (GNDR), <http://www.gndr.org>; International Partnership for Religion and Sustainable Development (PaRD), <https://www.partner-religion-development.org> och Nordic Ecumenical Network on Freedom of Religion or Belief (NORFORB) med den gemensamma [FORB Learning Platform](#)

Fördjupat samarbete kring utsändarfrågor

Under perioden vill vi som nätverk förstärka vårt samarbete kring utsändarfrågor. Vi ser här en möjlighet att i större utsträckning lära tillsammans och av varandra. Det finns en vilja hos flera intresserade medlemsorganisationer att förstärka dialogen för en utökad samverkan och ett förbättrat stöd i frågor kopplade till utsänd personal. Tillsammans vill vi också hitta lämpliga finansieringsformer för ett sådant stöd.

Aktör för effektivt och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete

Organisationsmål för rollen Aktör för effektivt och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete

Under perioden är Svenska missionsrådet en relevant, utvecklings- och biståndseffektiv aktör för internationellt utvecklingssamarbete. SMR agerar transparent och ansvarsfullt i relation till sina åtaganden.

Nätverket av våra medlemsorganisationer och deras samarbetspartner är avgörande för att nå vår vision om att Guds rike ska gestaltas i världen. Genom ett rättighetsbaserat långsiktigt utvecklingssamarbete bidrar vi dessutom till att uppnå de globala målen i Agenda 2030. I enlighet med vår värdegrund vill vi bidra till utvecklingen av ett hållbart, rättvist, fredligt, jämställt och demokratiskt samhälle, där de mänskliga rättigheterna respekteras, skyddas och uppfylls.

Effektiva och dynamiska program med extern finansiering

I rollen Aktör för effektivt och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete ingår att facilitera lärande; kvalitetssäkra insatser; kapacitetsutveckla partner; erbjuda mötesplatser för samarbete och lärande; uppmuntra påverkansarbete; samt ge finansiellt stöd.

Vårt arbete ska vara utvecklings- och biståndseffektivt. Det innebär att vi ska eftersträva en så hållbar utveckling som möjligt, på ett så effektivt och transparent sätt som möjligt. För oss betyder det starkt lokalt ägarskap och fokus på att skapa resiliens med utgångspunkt i miljömässig hållbarhet och de mänskliga rättigheterna. Stödet till nätverkets samarbetspartner ska vara dialogorienterat, långsiktigt, förutsägbart och flexibelt, samt främja innovation. Våra mötesplatser, arbetsgrupper och *communities of practice* är platser där vi kan lära oss av varandra att bli bättre på att säkerställa detta. På detta sätt vill vi underlätta för alla aktörer att leva upp till de krav som respektive givare ställer.

Riktade tematiska satsningar

För att främja lokalt ägarskap vill vi skapa största möjliga förutsättningar för nätverkets samarbetspartner att själva definiera fokus för sina insatser. Kansliet kommer dock att göra riktade satsningar för att stärka incitamenten för nätverket att utveckla arbetet inom tre områden:

- Stärkt utvecklings- och biståndseffektivitet i insatserna.
- Stärkt miljö-, klimat- och resiliensperspektiv i insatserna.

- Bättre integrering av religiös läskunnighet samt religions- och övertygelsefrihet i insatserna.

Organisationer och organisering i förändring

I vår förändringsteori beskriver vi hur samarbete med olika aktörer i civilsamhället är en naturlig ingång i förändringsprocesser. Ett vitalt och motståndskraftigt civilsamhälle med starka organisationer är en viktig katalysator för demokrati och hållbar utveckling. Det gäller inte minst för att motverka det krympande demokratiska utrymmet i världen.

Svenska aktörer som vi själva och institutionella givare behöver ökad förståelse och beredskap för att utveckla samarbetsformer som fungerar i den snabbt föränderliga samtiden. Under perioden vill vi därför arbeta för att utveckla en mer flexibel finansiering av utvecklingssamarbete och annan verksamhet, samt främja innovation och partnerskap inom utvecklingssamarbetet.

Kapacitetsutveckling och lärande behövs för nå våra mål

För att uppnå organisationsmålet kommer SMR:s kansli att arbeta med organisatoriskt lärande, kapacitetsutveckling och utvärdering. Vi kommer att ha fokus på kvalitet och ansvar, särskilt inom områden som ekonomi och antikorrupcion¹³. Vi vill också fortsätta att utveckla innovativa digitala metoder och arbetssätt för att bidra till kvalitetssäkring och kapacitetsutveckling där våra medlemsorganisationer, deras samarbetspartner och vårt kansli kan lära tillsammans.

Genom SMR:s fokus på religiös läskunnighet har vi särskild kompetens om hur trosbaserade organisationer kan bidra till hållbar utveckling och hur tro relaterar till ledarskap och organisationsutveckling. Detta är något vi vill bygga vidare på i alla samarbeten som rör utvecklingsfrågor.

Breddad finansiering

Under perioden kommer SMR att fortsätta söka nya finansieringskällor för kansliets verksamhet. Styrelsen vakar över att kansliet inte på ett osunt sätt konkurrerar med medlemmarna om medel. Kansliet har möjlighet att söka medel även för verksamhet som inte i första hand riktar sig till SMR:s medlemmar eller deras samarbetspartner. Detta gäller framför allt insatser för religions- och övertygelsefrihet, där nätverket önskar att kansliets expertis bidrar på så många sätt som möjligt, men också innovativa samarbeten som i förlängningen kan bli till fördel för nätverket som helhet.

¹³ Här finns viktiga kvalitetsstandarder att utgå ifrån som t.ex *Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability*

Offentlig röst

Organisationsmål för rollen som Offentlig röst

Under perioden är Svenska missionsrådet en offentlig röst som bidrar till att tro och religiösa aktörers roll i utvecklingssamarbetet synliggörs och får genomslag.

En viktig del av Svenska missionsrådets uppdrag är att vara en röst i det offentliga samtalet för att tydliggöra det kristna uppdraget och kyrkans roll i det globala samhället.¹⁴

Som nätverk vill SMR fortsätta att vara en offentlig röst för att stärka den religiösa läskunnigheten och integreringen av religions- och övertygelsefrihet i utvecklingssektorn. Kompetensen inom vårt nätverk och kansliets resurser inom religions- och övertygelsefrihet är av intresse på svensk, europeisk och internationell nivå. Vi har potential att överbrygga låsta positioner i det polariserade fältet kring religionsfrihet, mänskliga rättigheter och demokratifrågor.

Under perioden vill vi, som nätverk och kansli, använda vår spetskompetens för påverkansarbete primärt inom de tematiska områdena *Tro, demokrati och mänskliga rättigheter* samt *Miljö, klimat och resiliens* (se del 3). Syftet är att integrera dessa frågor i aktuella politiska processer som rör utvecklings- och utrikespolitik.

Länkar mellan kapacitetsutveckling, nätverkande och påverkan

SMR ska som offentlig röst vara transparent och böttna i de behov nätverket genom sina partnerrelationer ser och identifierar. Vi vill utgå ifrån ett lokalt ägarskap som präglas av ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling, utifrån principerna för *rooted advocacy*. Detta förutsätter god samordning mellan SMR:s kansli, våra medlemsorganisationer och deras samarbetspartner. Det är särskilt viktigt inom de tematiska områden där vi vill se starkare länkar mellan kapacitetsutveckling och att vara en röst för förändring. Relationerna inom vårt eget och andra nätverk, som vi tillhör eller samarbetar med, är en stor tillgång i att verka för systemförändringar på lokal, regional och global nivå. Här omfattas även nya samarbeten med exempelvis sekulära MR- och demokratiaktörer, och medlemsorganisationernas nätverk. Under perioden behöver SMR-nätverkets medlemsorganisationer och samarbetspartner arbeta ännu mer tillsammans för att stärka nätverkets gemensamma röst.

3. Våra strategiska områden

Allt SMR:s arbete genomsyras av: jämställdhet; rättighetsperspektivet; fattigdomsperspektivet; miljö, klimat och resiliens; konfliktkänslighet; religions- och övertygelsefrihet; och religiös läskunnighet¹⁵. Under strategiperioden vill SMR-nätverket arbeta mer fokuserat med två tematiska områden. Dessa områden utgår från och relaterar till våra tre roller, som vi beskrivit i del 2.

¹⁴ Stadgar för Svenska missionsrådet §2.

¹⁵ Se respektive policy

De tematiska områdena anger en riktning och håller ihop vår kapacitetsutveckling, kvalitetssäkring och vårt gemensamma påverkansarbete inom respektive tematik. Vi tror att de tematiska områdena hjälper oss att samarbeta strategiskt i både planering, genomförande och uppföljning av verksamheten. Vi tror också att de hjälper oss att stärka länkarna mellan de insatser som stöds i samarbetsländerna genom utvecklingssamarbetet och det operativa arbete som vårt kansli ansvarar för.

Varje tematiskt område har ett övergripande mål som beskriver den förändring vi vill se inom respektive tematik.

Tematiskt område: Tro, demokrati och mänskliga rättigheter

Tematiskt områdesmål

Ett vitalt och motståndskraftigt civilsamhälle som arbetar aktivt för att säkra demokratiskt deltagande och religions- och övertygelsefrihet för alla, och där religiösa aktörers viktiga roll i förverkligandet av Agenda 2030 och de mänskliga rättigheterna beaktas av relevanta aktörer.

Respekt för mänskliga rättigheter är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Utifrån vår kristna värdegrund menar vi dessutom att varje människa är skapad till Guds avbild och har ett okränkbart och lika värde med rätt att leva sitt liv i frihet. Därför vill vi verka för att alla människor ska kunna åtnjuta sina rättigheter. Detta rättighetsperspektiv och vår särskilda kompetens inom rätten till religions- och övertygelsefrihet är grunden för vårt arbete med *Tro, demokrati och mänskliga rättigheter*.

Vi vill motverka polarisering av mänskliga rättigheter

I en värld där mänskliga rättigheter ifrågasätts behövs krafter som motverkar polarisering. Med vår religiösa läskunnighet och tvåspråkighet kan vi se sambanden mellan tro och mänskliga rättigheter. Med denna kompetens vill vi arbeta för att överbygga motsättningar och låsta positioner.

Det är olyckligt att allt fler beslutsfattare och opinionsbildare, både i Sverige och internationellt, ifrågasätter MR-systemet. Vi oroas när nationella intressen ställs över internationella åtaganden, eller när mänskliga rättigheter ställs mot varandra. Vi ser att religions- och övertygelsefriheten tyvärr används i denna polarisering, till exempel när den ställs mot kvinnors eller hbtqi-personers rättigheter. Vi vill bidra med kunskap om mänskliga rättigheter i dess helhet och bidra till förståelse av hur rättighetskonflikter kan hanteras.

Vi vill stärka demokratin genom civilsamhället

Civilsamhället är globalt en nyckelaktör för att bygga upp en bättre värld. I civilsamhället finns en mångfald av aktörer på olika nivåer som har en särskild förmåga att bidra till en rättvis och jämlik värld där mänskliga rättigheter respekteras. Vi vill genom vårt breda internationella nätverk stärka trosbaserade aktörers bidrag till ett hållbart, rättvist, fredligt, jämställt och demokratiskt samhälle. Genom att stödja lokal organisering och

främja nätverkande på olika nivåer vill vi stärka civilsamhällets vitalitet, mångfald och motståndskraft.

I ett starkt civilsamhälle kan alla rättighetsinnehavare, oavsett identitet (såsom kön, ålder, etnicitet eller religionstillhörighet), utkräva sina rättigheter och hantera konflikter. Så främjas pluralistisk och inkluderande demokrati. Vårt nätverk i Sverige och världen har mycket att bidra med i arbetet för ett ökat demokratiskt utrymme och religions- och övertygelsefrihet för alla. Med religiös läskunnighet kan vi både bedriva ett effektivt påverkansarbete och tillföra viktiga perspektiv på hållbart och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete.

Inom detta område är påverkansarbete en viktig komponent för att bekämpa orättfärdiga maktstrukturer. Utifrån vår spetskompetens har vi länge verkat för att påverka svensk utvecklings- och utrikespolitik. Kansliets kompetens efterfrågas även av internationella demokratiaktörer och beslutsfattare inom exempelvis EU och FN. Vi vill utforska möjligheten att möta efterfrågan inom detta tematiska fokusområde, bland annat genom att söka breddad finansiering.

Ett viktigt nätverk för vårt påverkansarbete är det nordiska religionsfrihetsnätverket NORFORB där kansliet och flera av medlemsorganisationerna ingår. Under perioden vill vi arbeta mer strategiskt inom och med NORFORB, för att bidra till att uppfylla målen inom området.

Vi ser också att religiös läskunnighet och religions- och övertygelsefrihet behövs för att uppnå målen i Agenda 2030. Vi betonar den roll som tro och religions- och övertygelsefrihet har för att värna civilsamhällets demokratiska utrymme och för att bygga ett hållbart samhälle. Därför fokuserar vi på att bidra till mål 16 om att främja fredliga och inkluderande samhällen och mål 17 att stärka det globala partnerskapet¹⁶.

Tematiskt område: Miljö, klimat och resiliens

Tematiskt områdesmål

Ett vitalt och motståndskraftigt civilsamhälle som aktivt bidrar till en värld som lever inom de planetära gränserna, för att säkra hållbara samhällen också för framtida generationer i linje med internationella åtaganden och vårt uppdrag att förvalta Guds skapelse.

Vi vet att religion, trosuppfattning och annan övertygelse är viktiga faktorer som påverkar människors attityder, värderingar och drivkrafter. I vårt nätverk finns en mångfald av trobaserade aktörer som genom sin tvåspråkighet kan bidra till normativa dialoger.

Det tematiska området *Miljö, klimat och resiliens* handlar om vårt ansvar att förvalta Guds skapelse för framtida generationer. Genom en helhetssyn på människa och miljö och med utgångspunkt i ett rättighetsbaserat arbete vill vi bidra till omvärld som lever inom de planetära gränserna, för att uppnå socialt och långsiktigt hållbara samhällen. Vi

¹⁶ Området relaterar även till de mål som rör social och ekonomisk hållbarhet: mål 1 om att avskaffa fattigdom; mål 3 att verka för alla människors hälsa och välbefinnande; mål 4 om att främja ett livslångt lärande för alla; mål 5 om att uppnå jämställdhet och mål 10 om att minska ojämlikheter inom och mellan länder.

tror att religiös läskunnighet är viktig för att förstå trosbaserade aktörers positiva och ibland negativa inverkan på arbetet för en värld inom de planetära gränserna, samt hur de i många fall är centrala för att nå förändring.

Vi i civilsamhället kan skynda på en hållbar värld inom de planetära gränserna

Vi verkar i en föränderlig omvärld där klimatförändringarna blir alltmer påtagliga samtidigt som vi människor fortsätter att nyttja naturresurser på ett ohållbart och ojämnt sätt. Flera av våra samarbetspartner är verksamma i områden där försörjning genom exempelvis jordbruk blir allt svårare, och tillgång på vatten blir allt sämre när den biologiska mångfalden hotas.

Många stater har gjort globala åtaganden för klimatet och biologisk mångfald, men åtagandena efterlevs inte. Världens beslutsfattare, skyldighetsbärarna, har ännu inte gjort tillräckliga ansträngningar för att göra en grön omställning.

En hållbar värld inom de planetära gränserna skulle innebära att naturens resursbegränsningar respekteras och att resilienta system premieras. Civilsamhället har en viktig roll att fylla i besluts-, policy- och planeringsprocesser för detta. Vårt internationella nätverk har genom sin mångfald av civilsamhällesaktörer en unik möjlighet att bidra till denna samhällsförändring (läs mer om det inom det tematiska området *Tro, demokrati och mänskliga rättigheter*). Ett sätt är att mobilisera rättighetsinnehavare och hålla skyldighetsbärare ansvariga för att upprätta hållbara system för försörjning och förvaltning av naturresurser.

Vi vill påverka tillsammans med andra för att utkräva ansvar

Vi ser påverkansarbete gentemot lokala, nationella och internationella aktörer och beslutsfattare som avgörande för att uppnå målsättningarna med det tematiska området. Vår primära metod för detta är att samarbeta i nätverk. Det handlar konkret om att vi vill att beslutsfattare ska implementera Sendai-ramverket för katastrofriskreducering¹⁷; Parisavtalet för klimatanpassning och minskade utsläpp av växthusgaser; samt Konventionen om biologisk mångfald för skyddet av den biologiska mångfalden.

Området relaterar också tydligt till Agenda 2030, primärt till mål 6 om rent vatten och sanitet åt alla, mål 13 om klimatförändringar och mål 15 om ekosystem och biologisk mångfald. Men även mål 2 om hunger och mål 17 om partnerskap är viktiga för att bidra till hållbara system för försörjning.

4. Uppföljning och lärande

Vi vill kontinuerligt lära oss av det vi gör och de förändringar vi ser runt omkring oss, för att kunna fortsätta att vara adaptiva och relevanta i relation till både förändringar inom SMR som nätverk och i vår omvärld. Därför måste en strategi som sträcker sig över flera

¹⁷ Se särskilt mål 5. Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>

är med nödvändighet ses över och justeras vid behov. Vi behöver därför arbeta systematiskt med lärande.

De arbetsgrupper och så kallade *communities of practice* som vi inom ramen för strategin uppmuntrar till, är också viktiga forum för erfarenhetsutbyte och lärande mellan våra medlemsorganisationer, deras samarbetspartner, vårt kansli och andra relevanta aktörer.

Uppföljning, justeringar och lärande som kopplar till det löpande arbetet sker inom ramen för det årliga verksamhetsplaneringsarbetet, inklusive rapportering och utvärdering. Genom detta arbete får styrelsen på årsbasis bedöma om det finns behov av justeringar eller uppdateringar av strategin på övergripande nivå. I fall av större strategiska förändringar involveras samtliga medlemsorganisationer i samband med års- eller rådsmöte.